

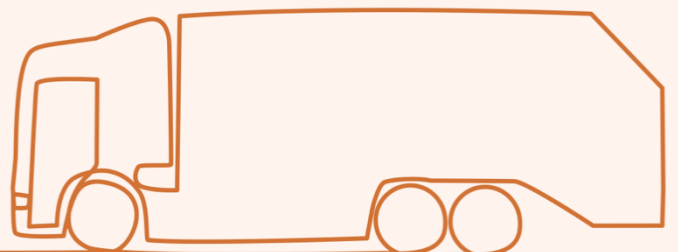
Nivå 5

SeQF

**Transport-
ledare**

Version 2.1
2022-06-16

Kompetensstandard

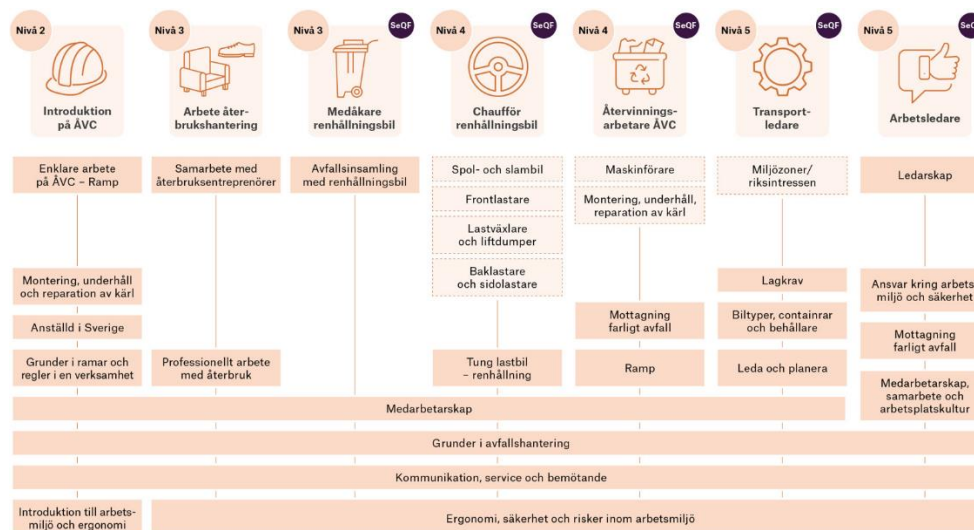
Transportledare inom avfallshandling och återvinning

Transportledare inom avfallshandling och återvinning har utvecklats av Sobona i samverkan med Nordiskt Valideringsforum samt yrkeskunniga från ett flertal olika organisationer inom branschen. Kvalifikationen består till sin helhet av åtta sammanhängande delkvalifikationer. Delkvalifikationerna, som är en beskrivning av vad en individ förväntas förstå, veta och kunna utföra inom ett specifikt avgränsat område relevanssäkras gällande innehåll vart fjärde år.

Transportledare inom avfallshandling och återvinnings moduler syftar till att skapa förutsättningar för fördjupad kartläggning, synliggörande och erkännande av strukturerat lärande på arbetsplatsen, validering av befintliga medarbetare, skapande av utbildningar eller andra kompetenshöjande insatser samt för kravställande i upphandlingar. Målet är att säkerställa kunskaper till rätt nivå i målgruppen vid rekrytering, kompetensutveckling och för att uppfylla kvalitetskrav ställda i bland annat upphandlingar. Vidare kan den öppna upp för samverkan mellan olika aktörer i syfte att utveckla och hitta nya vägar gällande kompetensförsörjning och kompetensutveckling.

Transportledare inom avfallshandling och återvinning är sedan 2021 inplacerad som en kvalifikation på SeQF-nivå 5. Vid godkänt resultat genereras ett yrkesbevis.

Kvalifikationen ingår som ett av flera områden med olika nivåer och inriktningar inom Sobonas partsgemensamma branschvalideringsmodell inom avfallshandling och återvinning.

Om yrkesrollen

Transportledaren ansvarar för att planera, leda och fördela uppgifter gällande insamling, transporter och andra uppdrag kopplade mot återvinningsbranschen. Det kräver kunskap på en specialiserad nivå när det gäller lagar, regler, avtal och annat som styr och påverkar branschens olika transporter och andra uppdrag.

Transportledaren måste även ha god kunskap om olika typer av fordon och hur de fungerar, chaufförers behörigheter och andra yttre påverkansfaktorer i sitt arbete. Självtändigheten är mycket hög då snabba beslut med högt säkerhetstänk ibland måste fattas utifrån analys av uppkomna situationer. Helikopterperspektiv, logistiskt tänkande, problemlösningsförmåga, samt förmåga att kommunicera internt likväl som externt är andra viktiga kompetenser.

Målgrupp

Transportledare inom avfallshantering och återvinning riktar sig till individer med teoretisk och praktisk erfarenhet och kunskande i yrket med mål att höja kompetensen och uppnå fördjupade kunskaper och färdigheter enligt nivån för yrkesbevis. Individen ska ha en god språknivå för att läsa, skriva, prata och förstå svenska.

Nivå

Varje enskild modul i profilen ligger på nivå 3 eller 4. Det ackumulerade och sammantagna kunnandet ger ett kunskapsdjup och en färdighetsnivå motsvarande SeQF-nivå 5. Nivån sätts framför allt utifrån djupet på de kunskaper och färdigheter som behövs samt den självständighet i utförandet av arbetsuppgifterna som krävs.

För SeQF-nivå 5 innebär det att individen har specialiserade kunskaper inom ett specifikt arbetsområde, vilket även innefattar arbetsprocesser och kvalitetskriterier. Individen kan självständigt planera, lösa problem och behandla sammansatta uppgifter inom ett arbetsområde, samt har kunskap om och överblick över närgränsande arbetsområden.

Individen kan också identifiera nödvändiga resurser, övervaka arbetsverksamhet och slutföra förelagda projekt. Läs gärna mer om SeQF på Myndigheten för yrkeshögskolans hemsida: <https://www.myh.se/validering-och-seqf/seqf-sveriges-referensram-for-kvalifikationer>

Relevanssäkring

Branschen gör en årlig översyn av kvalifikationen. Vart fjärde år genomgår den en ny relevanssäkringsprocess där en nationell panel ser över och godkänner innehållet. Panelen består av personer från relevanta organisationer och områden till exempel:

- Bransch
- Fackförbund
- Arbetsgivare
- Formell utbildning
- Icke formell utbildning
- Arbetsförmedling
- Forskningsinstitut
- Handledare/Bedömare
- Validander

Den senaste granskningen genomfördes 2022-06-16 med representanter från: Avfall Sverige, Kommunal, Mölndals kommun, Nacka vatten och avfall AB, NODAVA AB, Renova AB, SYSAV Sydsåkånes avfallsaktiebolag, Söderhamn Nära AB, Transport, VafabMiljö Kommunalförbund, VAKIN AB, Vamas Vatten och Avfall i Malung-Sälen AB samt Sobona AB.

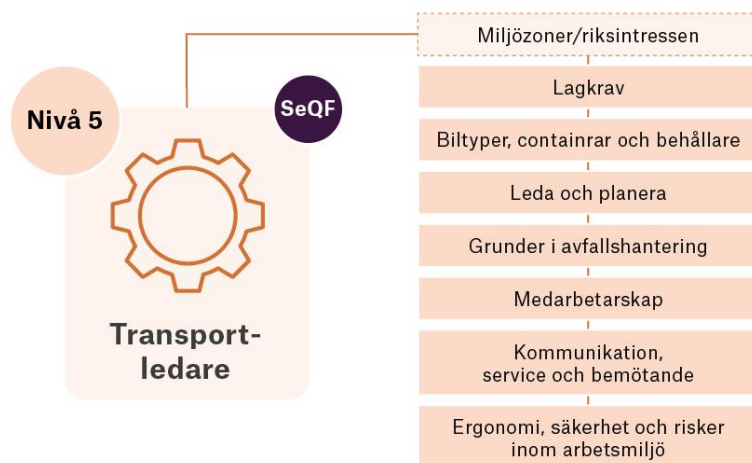
Validering med OCN-metoden

Kunnandet inom *Transportledare inom avfallshantering och återvinning* kan valideras i en formativ process där insamling av underlag för bedömning kan ske parallellt med lärande i olika former. Valideringsprocessen kan även ske summativt. Det innebär att befintliga kunskaper och färdigheter kontrolleras och granskas i form av exempelvis teoretiska kunskapsfrågor och observation av färdigheter. Oberoende av valideringsprocess, utförs bedömning av kunnande av godkända bedömare från branschen och som kvalitetssäkras genom OCN-metoden. OCN-metoden lever upp till de kvalitetskrav som finns beskrivna i kvalitetsmanualen för Sobonas branschvalideringsmodell. Resultat av

valideringen kan resultera i ett kompetensintyg för uppnådda moduler (som man sedan kan bygga vidare på) alternativt ett yrkesbevis vid alla obligatoriska moduler uppnådda i profilen.

Innehåll

Nedan beskrivs vilka kunskaper respektive färdigheter som omfattas inom *Transportledare inom avfallshantering och återvinning*. De har samlats i åtta delkvalifikationer för att underlätta läsandet. Branschen har tagit fram en delkvalifikation (modul) som är inriktad mot miljözoner och områden av riksintressen. Denna modul ingår inte formellt i vare sig yrkesbeviset eller den nivåplacerade kvalifikationen, men kan användas som komplettering till yrkesbeviset för att påvisa breddad kompetens.

Bilden visar de delkvalifikationer som ingår i kompetensstandarderna för området.

Lagkrav

Nivå 4

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för lagstiftning, regler och rapportering för transport av gods.
- Redogöra för vilka lagar och avtal som styr över chaufförers arbetstid och påverkar planeringen av arbetet.
- Redogöra för var annan information, kommunala beslut, lokala föreskrifter, regelverk, avtal och lagar som berör transportledningens områden återfinns.
- Redogöra för tillstånd som behövs för uppställning av containers, behållare och kärl.
- Redogöra för innebörden av bärighetsklassning i det allmänna vägnätet och särskilda lokala viktbegränsningar.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Tillämpa regelverk, avtal, lagstiftning och övriga beslut som påverkar transportledningsarbetet.

Biltyper, containrar och behållare

Nivå 4

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för förekommande biltyper, deras användningsområde och transportförutsättningar.

- Redogöra för vilka olika parametrar som styr finns och som avgör val av biltyper för uppdraget.
- Redogöra för i vilken typ av container olika typer av avfall ska sorteras.
- Redogöra för säker hantering och uppställning av containers, utifrån avtal och lagstiftning.
- Beskriva typ och användningsområde för behållare och kärl som är förekommande i arbetet.
- Redogöra för gällande säkerhetsföreskrifter för företagets biltyper, containers, behållare och kärl.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Planera uppdraget utifrån givna omständigheter och arbeta på ett säkerhetsmedvetet sätt.

Leda och planera

Nivå 4

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för arbetsplatsens befintliga planeringssystem och andra digitala system som används i det dagliga arbetet.
- Redogöra för de verktyg som används för kommunikation mellan fordon och transportledning vid kontakt, informationsutbyte och stöd.
- Redogöra för de delar i avtal, villkor och leveransprecision som påverkar transportledningsarbetet.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Planera och leda arbetet logistiskt och flödeseffektivt utifrån lagar, avtal, villkor och leveransprecision.
- Planera och leda arbetet logistiskt utifrån geografiskt läge, infrastruktur, chaufförsbehörigheter och annan viktig information som påverkar uppdraget.
- Utarbeta ruttplan som utnyttjar fordonsparken på bästa sätt.
- Hantera digitala planerings- och kommunikationssystem och följa rutiner för information, rapportering, uppföljning och avslut.
- Prioritera och planera om arbete utifrån uppgift och uppkommen situation.

Grunder i avfallshantering

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Beskriva syfte och vision med svensk avfallshantering och vilken lag som reglerar det.
- Beskriva verksamhetens styrning och ansvarsfördelning på nationell, kommunal och individuell nivå.
- Förklara avfallstrappans syfte och fem steg, samt hur den påverkar den dagliga verksamheten.
- Redogöra för vad som menas med avfall, ge exempel på olika avfallslag och material samt hur de ska hanteras.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Tillämpa grundläggande terminologin inom avfallshantering och söka efter vidare information vid behov.
- Informera kunder om bakgrund och regler för avfallshantering och återvinning, samt vägleda dem rätt.

Miljözoner och områden av riksintressen

Nivå 4

Kunskap

Individen ska kunna:

- Beskriva på vilket sätt verksamhetens fordon påverkas av lagar, förordningar och lokala bestämmelser i miljözoner och områden av riksintresse.
- Förklara hur trafikledningsarbetet påverkas av dessa lagar och beslut i den egna verksamheten.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Planera och leda arbetet logistiskt med hänsyn tagen till människa och miljö, i beslut och lagar.

Medarbetarskap*

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Reflektera över sin roll och ansvar som medarbetare i förhållande till kollegor, ledning och kunder.
- Reflektera över hur samarbete mellan kollegor kan stärka en grupp och organisation.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Följa regler för arbetstider, närvaro och frånvaro
- Planera, genomföra och utvärdera egna arbetsuppgifter.
- Identifiera egna styrkor och utvecklingsmöjligheter som del i en arbetsgrupp.
- Ta initiativ och bidra med egna lösningsförslag inom egna befogenheter.
- Skilja på det privata och det professionella i sitt uppdrag.
- Ta egna initiativ till lärande och utveckling.

Kommunikation, service och bemötande*

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Beskriva olika typer av kommunikation och vikten av anpassning utifrån situation och målgrupp.
- Förklara begreppet och betydelsen av icke-verbal kommunikation.
- Förklara skillnaden mellan privat, personligt och professionellt ur ett bemötandeperspektiv.
- Beskriva sambandet mellan god kunskap om arbetsplatsens varor/tjänster och leverans av god service.
- Beskriva innebörd och betydelse av god service och gott kundbemötande.
- Ge exempel på hur konfliktsituationer kan hanteras utifrån ett professionellt perspektiv.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Anpassa kommunikation utifrån situation och/eller målgrupp.
- Säkerställa samsyn med kund och återkoppla i tid enligt överenskommelse.

- Tillämpa god service, bemötande och förhållningssätt utifrån arbetsplatsens styrdokument.
- Uppträda professionellt och med respekt i mötet med andra människor.
- Hantera stressiga situationer med bibehållet fokus på god service.

Ergonomi, säkerhet och risker inom arbetsmiljö*

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Redogöra för begreppet ergonomi ur ett fysiskt, organisatoriskt och socialt perspektiv.
- Förklara varför det är viktigt att arbeta ur ett ergonomiskt perspektiv.
- Redogöra för betydelsen av, och syftet med, återhämtning och friskvård för det allmänna välbefinnandet.
- Resonera kring ansvar och samverkan för arbetsmiljön på arbetsplatsen.
- Redogöra för arbetsplatsens säkerhetsrutiner och skyddsutrustning vid händelse av tillbud, olyckor och brand.
- Redogöra för arbetsplatsens rutiner och rapportering vid situationer kring hot och våld.
- Beskriva hur man kan förebygga risker om hot och våld.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Arbeta förebyggande för att uppnå en balanserad fysisk, organisatorisk och social arbetsbelastning.
- Utföra arbetsmoment ur ett ergonomiskt perspektiv och med hänsyn tagen till det personliga välbefinnandet.

* Relevanssäkrade moduler som ingår i Nordiskt Valideringsforums Kompetenser för arbetslivet